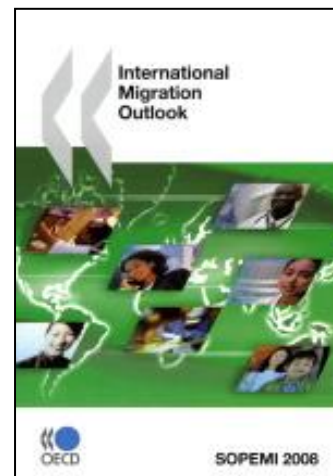

International Migration Outlook: SOPEMI 2008 Edition

Summary in Polish

Przegląd migracji międzynarodowej: SOPEMI wydanie 2008

Podsumowanie w języku polskim

Migracja międzynarodowa jest kluczowym priorytetem polityki w krajach członkowskich OECD. Tematem niniejszej dorocznej publikacji jest analiza ostatnich zmian w ruchach migracyjnych i polityce tych krajów. Publikacja podkreśla rosnącą wagę napływu pracowników wysoko wykwalifikowanych, pracowników tymczasowych i studentów. Zwraca także uwagę na zwiększenie migracji w obszarach swobodnego przepływu osób, zwłaszcza w Europie. To wydanie raportu koncentruje się na zatrudnieniu imigrantów i ich wkładzie w zmiany w strukturze zatrudnienia w krajach OECD. Po raz pierwszy zaprezentowano w raporcie „tabelę punktacji” integracji imigrantów na rynku pracy oraz analizę różnic płac między imigrantami a pracownikami urodzonymi w danym kraju.

Publikacja bada także główne zmiany wprowadzone w polityce migracyjnej, w tym nowe przepisy regulujące przyjazd i pobyt imigrantów oraz ich dostęp do rynku pracy. Opisano tu także wybiórczą rekrutację imigrantów wynikającą z potrzeb rynku pracy, wykorzystywaną jako środek ułatwiający integrację imigrantów. Szczegółowo przeanalizowano współpracę międzynarodową służącą poprawie kontroli granicznej i zwalczaniu migracji nielegalnej.

Chart 1.3. Permanent-type immigration by category of inflow, 2006, standardized data

Percentage of total inflows

Legend: Blue = Total, Yellow = Family of member, Green = Spouse, Orange = Other

Country	Total (%)	Family of member (%)	Spouse (%)	Other (%)
Italy	100	100	0	0
Japan	100	100	0	0
United Kingdom	100	100	0	0
Poland	100	100	0	0
Australia	100	100	0	0
New Zealand	100	100	0	0
Canada	100	100	0	0
Denmark	100	100	0	0
Belgium	100	100	0	0
France	100	100	0	0
Germany	100	100	0	0
United States	100	100	0	0
Netherlands	100	100	0	0
Switzerland	100	100	0	0
Austria	100	100	0	0
Sweden	100	100	0	0

Rośnie napływ studentów zagranicznych

Ogólna liczba studentów zagranicznych wzrosła w latach 2000–2005 o ok. 50%: w USA i Wielkiej Brytanii było ich o 120 tys. więcej, we Francji o 100 tys. więcej, w Australii zaś o blisko 85 tys. więcej. Duży wzrost procentowy miał miejsce w Nowej Zelandii, Czechach, Japonii i Holandii. Choć studenci z innych krajów to potencjalne źródło wysoko wykwalifikowanych pracowników napływowych dla krajów OECD, nie ma jeszcze usystematyzowanych danych na temat odsetka pozostających w danym kraju po zakończeniu studiów.

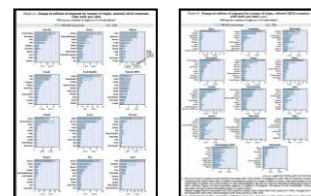
Imigranci z Europy są znacznie powszechniejsi w Europie, zaś imigranci z Azji – poza Europą

W 2006 r. 60% imigrantów napływających do Europy stanowiły osoby pochodzenia europejskiego, zaś ruch migracyjny z Azji do pozaeuropejskich krajów OECD stanowił prawie 50% łącznego napływu do tego obszaru. Napływ obywateli Ameryki Łacińskiej do pozaeuropejskich krajów OECD odzwierciedla w dużym stopniu znaczny napływ obywateli Meksyku do USA. Wyraźnie widoczne jest rosnące znaczenie migracji z Ameryki Łacińskiej do Portugalii i Hiszpanii. Choć celem około 85% przyjazdów z Ameryki Północnej jest Europa, mniej więcej 60% przyjazdów z Afryki Subsaharyjskiej dotyczy krajów OECD poza Europą. Podobnie jest w przypadku Azji: do pozaeuropejskich krajów OECD kieruje się cztery razy więcej emigrantów z Azji Południowej oraz sześć do siedmiu razy więcej emigrantów z Azji Wschodniej i Południowo-Wschodniej niż do krajów w Europie.

Prawie 11% imigrantów pochodzi z Chin; mniej niż połowa tej wielkości – z Polski i Rumunii

Ponad 60% całości napływu w 2006 r. pochodziło z dwudziestu krajów, z których pochodzi największa liczba imigrantów. Na czele listy znajdują się Chiny, Polska i Rumunia. W Boliwii, Rumunii i Polsce odnotowano w 2006 r. największy wzrost w ciągu ostatnich 6 lat. W Turcji, Federacji Rosyjskiej i na Filipinach od 2000 r. nastąpił zaś umiarkowany spadek napływu. W porównaniu z ruchami migracyjnymi w ostatnim dziesięcioleciu, w 2006 r. zarejestrowano znaczny wzrost w napływie obywateli Niemiec i Polski do innych krajów OECD. Zwiększenie emigracji z Niemiec dotyczy zwłaszcza krajów sąsiednich, w szczególności Polski, Austrii, Szwajcarii, Holandii i Danii. Nasiliła się imigracja z Polski do Szwecji, Belgii, Holandii, Norwegii, Danii i Niemiec.

Wykres I.4a i Wykres I.4b.
Zmiana w napływie imigrantów
wg kraju pochodzenia, wybrane
kraje OECD, lata 1995–2005
i 2006 r.

Przepływy migracyjne z potencjalnych nowych krajów członkowskich OECD i z krajów o zwiększonym zaangażowaniu stanowią 1/6 całej migracji w OECD

W maju 2007 r. kraje OECD podjęły decyzję o zaproszeniu Chile, Estonii, Izraela, Rosji i Słowenii do otwartej dyskusji o członkostwie w organizacji, a także zaproponowały zwiększone zaangażowanie z możliwością przyszłego przystąpienia do OECD Brazylii, Chinom, Indiom, Indonezji i RPA. Przepływy migracyjne z tych 10 krajów do krajów OECD stanowiły jedną szóstą wszystkich przepływów migracyjnych do OECD w 2006 r., pochodzi stamtąd jednak tylko około 10% wszystkich imigrantów. W krajach OECD mieszka około 2 milionów byłych mieszkańców Chin i Indii.

Od 2000 r. liczba obywateli urodzonych za granicą wzrosła o 18%

Osoby urodzone za granicą stanowiły w 2006 r. około 12% całej populacji krajów OECD, o której dane są dostępne. W porównaniu z 2000 r. wskaźnik ten wzrósł o 18%. W niektórych krajach, w szczególności w Irlandii, Finlandii, Austrii i Hiszpanii, od 2000 r. odnotowano bardzo wysoki wskaźnik wzrostu udziału imigrantów w populacji.

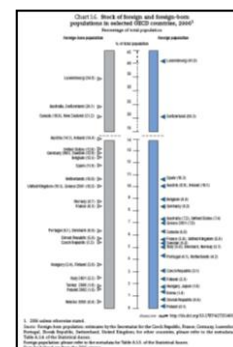
Raport koncentruje się na udziale imigrantów w rynku pracy krajów OECD

W 2006 r. osoby urodzone za granicą stanowiły istotną część siły roboczej i populacji osób zatrudnionych w krajach OECD, choć w różnych krajach przyjmujących występują w tej kwestii istotne różnice. W Finlandii imigranci to mniej niż 3% wszystkich zatrudnionych; w Australii, Szwajcarii i Nowej Zelandii wartość ta wynosi zaś 25% lub nawet więcej. Wzrost udziału imigrantów w liczbie zatrudnionych ogółem był duży zwłaszcza w Hiszpanii, Irlandii i we Włoszech.

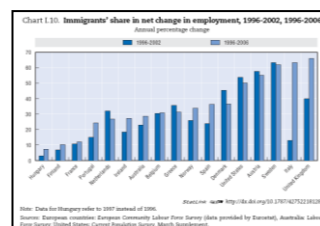
W większości krajów OECD imigranci, zarówno mężczyźni, jak i kobiety, zarabiają znacznie mniej niż pracownicy na tych samych stanowiskach urodzeni w danym kraju...

Imigranci zarabiają mniej niż pracownicy urodzeni w danym kraju – wyjątkiem jest tu Australia. Płace imigrantów w porównaniu z płacami osób urodzonych w kraju są niskie: średnie zarobki imigrantów w USA są niższe od zarobków rdzennych obywateli tego kraju o ok. 20%, a w Holandii o 15%. Różnica między płacami imigrantów a pracowników urodzonych w danym kraju jest zwykle mniejsza niż różnica między płacami osób różnych płci.

Wykres I.6. Liczba osób urodzonych w danym kraju i poza nim w wybranych krajach OECD, 2006 r.

Wykres I.10. Udział imigrantów w zmianie zatrudnienia netto, lata 1996–2002 i 1996–2006

... zaś imigranci z krajów spoza
OECD są szczególnie poszkodowani

Wiele wskazuje na to, że rynek pracy zdecydowanie ceni kwalifikacje i doświadczenie zdobyte w kraju przyjmującym, mierzone za pomocą liczby lat pobytu. Co więcej, imigranci z krajów nienależących do OECD mają znacznie niższe zarobki. Imigranci, którzy przyjęli obywatelstwo danego kraju, zarabiają natomiast więcej – nawet po uwzględnieniu czasu trwania ich pobytu.

*Tegoroczny raport przedstawia
przegląd zmian strukturalnych
i instytucjonalnych w polityce
migracyjnej*

Przy braku istotnych nowych zakłóceń przepływów migracyjnych w latach 2006–2007, wiele krajów członkowskich OECD, takich jak Francja, Węgry, Rumunia i Wielka Brytania, podjęło decyzję o wprowadzeniu istotnych zmian strukturalnych w swojej polityce migracyjnej. Niektóre zmiany legislacyjne lub operacyjne odzwierciedlają kontynuację lub zakończenie nierozwiązanych spraw, inne zaś stanowią nowe inicjatywy (Kanada, Finlandia, Japonia, Norwegia, Polska i Portugalia).

*Dwa rozdziały dotyczą kwestii
bieżących...*

Jeżeli chodzi o przyciąganie i zatrzymywanie pracowników wysoko wykwalifikowanych, między krajami OECD występuje silna konkurencja; niedobory na rynku pracy dotyczą jednak także wielu stanowisk wymagających niższych kwalifikacji. Migracja pozwoliła częściowo zaspokoić zapotrzebowanie na pracowników o niższych kwalifikacjach. Zarządzanie migracją pracowników nisko wykwalifikowanych to w krajach OECD kwestia stanowiąca wyzwanie. Główna obawa dotyczy długoterminowej zdolności zatrudnienia imigrantów o niższych kwalifikacjach oraz ich integracji w krajach przyjmujących. W wielu krajach OECD wdraża się obecnie programy pracy tymczasowej dla imigrantów. Coraz większe znaczenie migracji tymczasowej prowadzi do rosnącego odnowionego zainteresowania migracją powrotną i jej wpływem na rozwój krajów pochodzenia.

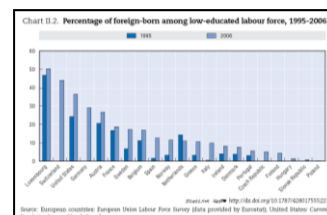
*... pierwszy zajmuje się kwestią
zarządzania migracją pracowników
nisko wykwalifikowanych*

Migracja pracowników o niższych kwalifikacjach odbywa się zarówno w ramach programów migracji kontrolowanej, jak też w drodze migracji niekontrolowanej (tzn. nielegalnej). Ten rozdział zawiera analizę obecności i roli pracowników nisko wykwalifikowanych w sile roboczej

**Tabela I.13. Średnie płace
imigrantów i osób urodzonych
w danym kraju, według kraju
pochodzenia i płci^{xx}**

Median wage	Men		Women	
	Born in OECD	Born in OECD and Turkey and Morocco	Born in OECD	Born in OECD and Turkey and Morocco
Australia	110	110	111	110
Canada	102	102	102	102
France	100	100	100	100
Germany	100	100	100	100
Portugal	100	100	100	100
Sweden	100	100	100	100
United Kingdom	100	100	100	100
United States	100	100	100	100
Reference	100	100	100	100

**Wykres II.2. Udział
procentowy osób urodzonych za
granicą w sile roboczej o niskim
wykształceniu, lata 1995–2006**

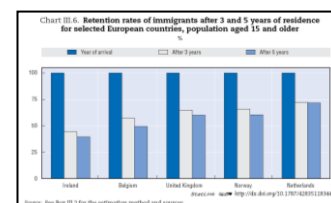

krajów OECD oraz strategii ich zatrudniania. Wiele krajów ma istotne doświadczenia w zakresie zarządzania migracją pracowników o niższych kwalifikacjach, zaś szereg programów migracji tymczasowej wydaje się spełniać swoje zadanie. Utrzymywanie się migracji niekontrolowanej i nielegalnego zatrudniania imigrantów sugerują jednak, że istniejąca polityka nie jest w pełni wystarczająca. Szczegółowa, regularnie przeprowadzana ocena zapotrzebowania rynku pracy wydaje się stanowić pierwszy, kluczowy element programu migracji siły roboczej, gwarantujący zapewnienie odpowiedniej liczby pozwoleń na pracę i możliwości przyjazdu, które zaspokajałyby potrzeby rynku pracy krajów przyjmujących. Ze względu na związany z zatrudnieniem charakter programów migracji pracowników o niskich kwalifikacjach oraz na fakt, że pozwolenia na pracę są często związane z określonymi stanowiskami, istnieje prawdopodobieństwo nadużyć. Podkreśla to konieczność wprowadzenia szczegółowych reżimów monitorowania i kontroli, które zagwarantowałyby poszanowanie praw pracownika, ale także zachęciłyby pracodawców do przestrzegania wymogów prawa. Programy migracji tymczasowej dotyczące potrzeb trwałych i bieżących mogą również stanowić problematyczną kwestię, ponieważ wszystkie strony są zainteresowane zachowaniem relacji zatrudnienia.

*... drugi rozdział przedstawia
natomiast nowe spojrzenie
na migrację powrotną*

Jaki jest zakres i charakter migracji powrotnej? Którzy imigranci najczęściej wracają do krajów ojczystych? Dlaczego niektórzy imigranci osiedlają się na stałe w kraju przyjmującym, podczas gdy inni decydują się pozostać tam tylko przez krótki czas? Jaką rolę powinna w tym względzie odgrywać polityka migracyjna? Czy migracją powrotną można właściwie zarządzać i jaki jest jej wpływ na rozwój gospodarczy kraju ojczystego? Ten rozdział stanowi próbę przedstawienia odpowiedzi na powyższe pytania. Wstępny wniosek mówi, że migracja powrotna jest ważnym składnikiem przepływów migracyjnych. Koncentruje się ona wokół skrajnych sytuacji cyklu życiowego imigrantów. Charakter integracji w kraju przyjmującym ma niejednoznaczny wpływ na skłonność do powrotu. Imigranci planują swoją ścieżkę migracji i powrót w zależności od celów osobistych i dotyczących rodziny, ale biorą także pod uwagę możliwości w kraju ojczystym. W tym kontekście ważne jest wykorzystanie wszystkich możliwości przyczynienia się do rozwoju kraju ojczystego, jakie mają imigranci, przy czym powrót nie musi być koniecznie uznawany za warunek wstępny. Zaangażowanie społeczności emigracyjnych, poprzez faktyczne lub tymczasowe powroty, może także promować transfer nowych umiejętności i technologii. Posłuży to wzmocnieniu więzów z krajem ojczystym, co w niektórych przypadkach ułatwi reintegrację po powrocie. Migracja powrotna może w ten sposób wspierać, jeśli nie inicjować, proces rozwoju.

**Wykres III.6. Wskaźniki
pozostania imigrantów
w wybranych krajach
europejskich po 3 i 5 latach
pobytu (osoby w wieku
powyżej 15 lat; w %)**

Pełny tekst sprawozdania można znaleźć na stronie
www.oecd.org/els/migration/imo

Podsumowanie zawiera łącza **StatLink**, usługi umożliwiające dostęp do arkuszy ExcelTM odnoszących się do drukowanego tekstu!

© OECD 2008

Niniejsze podsumowanie nie jest oficjalnym tłumaczeniem materiałów OECD.

Kopiowanie niniejszego podsumowania jest dozwolone pod warunkiem zamieszczenia informacji o prawach autorskich OECD i tytułu oryginalnej publikacji.

Wielojęzyczne podsumowania są tłumaczeniami fragmentów dokumentów OECD, pierwotnie opublikowanych w językach angielskim i francuskim.

Są one dostępne bezpłatnie w internetowej księgarni OECD: www.oecd.org/bookshop/

Dokładniejsze informacje można uzyskać, kontaktując się z Działem Praw Autorskich i Tłumaczeń w Dyrektoracie do Spraw Publicznych i Komunikacji: rights@oecd.org, faks: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)
2 rue André-Pascal, 75116
Paris, France

Zachęcamy do odwiedzania naszej strony internetowej: www.oecd.org/rights/

